

SoL/LSS avvikelse - ta ställning till om avvikelse ska rapporteras

En avvikelse är en händelse som medfört eller hade kunnat medföra något oönskat för den enskilde. SoL- och LSS-avvikelse ska rapporteras i de fall den enskilde har ett SoL- och/eller LSS-åtagande.

Det är inte en SoL/LSS avvikelse:

- om den enskilde själv tackar nej till en insats. I dessa fall skrivs en journalanteckning/åtgärdsregistrering i Viva.
- om händelsen har upptäckts i egen kommunal förvaltning och inträffat in annan kommunal förvaltning eller hos privat utförare. I dessa fall ska en journalanteckning/åtgärdsregistrering om uppmärksammat händelse skrivas i Viva. Den som uppmärksammat händelsen ska även säkra att ansvarig för enheten där händelsen inträffat får information om händelsen.
- om händelsen har upptäckts hos privat utförare men inträffat i kommunal verksamhet. I dessa fall ska en journalanteckning/åtgärdsregistrering om uppmärksammat händelse skrivas i Viva. Den som uppmärksammat händelsen ska även säkra att ansvarig för enheten där händelsen inträffat får information om händelsen.

Om SoL/LSS avvikelse har uppmärksammat av annan verksamhet och inkommit via Viva meddelandefunktion eller på papper/mail ansvarar enhetschef för att ta ställning till om avvikelsen ska rapporteras i Viva. Om avvikelsen rapporteras i Viva, följ Viva lathund. Om avvikelsen inte rapporteras görs en journalanteckning.

Verksamhetsområdet myndighet – exempel på händelser som bör rapporteras

- Brister i rättssäkerhet - förvaltningslag:
 - Exempel: Brister i tillgänglighet eller service och kommunikationsskyldighet
- Brister i rättssäkerhet - sekretess
 - Exempel: Kommunicerat med tredje part utan samtycke, fel namn skrivits i utredning, utredning skrivits ut i skrivare på annan plats
- Brister i rättssäkerhet - delegation/lokala riktlinjer:
 - Exempel: Beslut fattat av en person som saknar behörighet att fatta beslutet, beslut fattat i strid mot Borås Stads riktlinjer
- Brister i rättssäkerhet - SOFS/SoL/LSS:
 - Exempel: Handläggning har inte skett enligt gällande föreskrifter, handläggning har skett i strid mot skrivelserna i SoL eller LSS (tex saknas dokumentation av samtycke, bristfälligt utformat beslut)

Dokumentägare:

Gäller för:

Christina Vinge Appelkvist
Arbetslivsförvaltningen, Individ- och
familjeomsorgsförvaltningen, Sociala omsorgsförvaltningen,
Vård- och äldreomsorgsförvaltningen/ VÄF - Dagverksamhet, VÄF -
HTJ Dag, VÄF - HTJ Natt, VÄF - Larm, VÄF Hälso- och
sjukvård, VÄF Korttid, VÄF Vård- och omsorgsboende

Version:

3

Senast reviderad:

2025-04-25

Revidering av dokumentet sker kontinuerligt.

- Brister i rättssäkerhet övrigt – Exempel: sådant som inte ryms inom ovanstående punkter
- Bristande bemötande
- Utebliven insats – Exempel: den enskilde får ingen insats/besök alls
- Bristande/felaktig insats – Exempel: Personal utför inte insatserna enligt genomförandeplan
- Fördröjd insats – Exempel: Insats/besök flyttas utan att den enskilde meddelas eller om insatsen inte startas upp inom skälig tid, ej verkställda beslut
- Brister i vårdssamverkan

Verksamhetsområdet verkställighet – exempel på händelser som bör rapporteras

- Bristande och/eller felaktig insats
 - Exempel: Personal utför inte insatsen/aktiviteten enligt genomförandeplan. Förflyttning ska utföras av två personal, men genomförs bara av en personal
- Brister i vårdssamverkan
- Fördröjd insats
 - Exempel: Insats/besök flyttas utan att den enskilde meddelas, brister i välfärdsteknik (till exempel trygghetslarm)
- Utebliven insats
 - Exempel: Den enskilde får ingen insats/besök alls, brister i välfärdsteknik (till exempel trygghetslarm)
- Brister i rättssäkerheten
 - Exempel: Genomförandeplan upprättas inte eller följs inte upp enligt gällande rutin, bristande dokumentation, utskrift på annan skrivare, verkställigheten rapporterar inte tillbaka förändringar i utförandet till myndighet
- Bristande bemötande
- Egenvård – utebliven eller felaktigt utförande av insats

Händelser som inträffat i vårdssamverkan och som ska rapporteras som en SoL/LSS avvikelse

Avvikelser som sker i vårdssamverkan utifrån Socialtjänstens ansvarsområde ska rapporteras som SoL/LSS avvikelse i Viva.

Följande definition av avvikelser i vårdssamverkan har tagits fram i samverkan inom Södra Älvsborg "En avvikelse i Samverkan är när en eller flera huvudmän inte följer de styrdokument om samverkan som är gemensamt beslutade. Syftet med avvikelsehanteringen är att identifiera eventuella brister i den sammanhållna vårdprocessen mellan vård- och omsorgsgivare samt säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet inom och mellan verksamheterna." [Här finns mer information om avvikelser i vårdssamverkan.](#)

Exempel på händelser som sker i vårdssamverkan och som ska rapporteras som en SoL/LSS avvikelse i Viva:

- Informationsöverföring i SAMSA
 - Exempel: Bristande/utebliven information om brukare förmågor och behov av stöd.

Funktionstillståndet är beskrivet i SAMSA men stämmer inte överens med brukarens tillstånd och behov när hen kommer hem.

- SIP
 - Exempel: Annan vårdgivare kommer inte på planerad SIP. När behov av SIP påtalas, men besvaras inte av samverkanspartners, ex sjukhus/vårdcentral.
- Kommunikation
 - Exempel: Bristande/utebliven kommunikation i SAMSA om tid för planerad hemgång. Information har inte nått någon funktion inom kommunal verksamhet. (Canea RUT:5686 ” Informationsöverföring när brukare/patient hastigt lämnar hemmet, avlider eller skrivs ut från slutenvården”).
- Planerad hemgång (PUD- Planerad utskrivningsdatum) ändras utan information och påverkar brukare på något sätt.
- Transport
 - Exempel: Val av transport - sjukresa, taxi, närstående, är otydlig eller stämmer inte överens med brukarens behov. Behov och beställning av trappklättrare har inte omhändertagits. Brukaren har inte informerats om sjukresa.
- Hjälpmedel
 - Exempel: Brukare/patient har fått/inte fått hjälpmedel som fungerar i boendemiljön.
- Egenvård – otillräcklig eller felaktig information i intyget och/eller underlaget för bedömning